

KARTA ZESPOŁU ARCHIWALNEGO

NUMER ZESPOŁU

44

KATEGORIA

A

NAZWA ZESPOŁU

Pstrowski

PRZEKAZUJĄCY

ZWSM Jadwiga

WYKONAWCA SPISU

ZWSM Jadwiga

ROK PRZEKAZANIA

2000

MIJSCOWOŚĆ

Zabrze

GMINA

Zabrze

POWIAT

Zabrze

WOJEWÓDZTWO

śląskie

REJON DOKONANEJ EKSPLOATACJI

Zabrze

CHARAKTERYSTYKA ZESPOŁU ARCHIWALNEGO

ZAKRES CHRONOLOGICZNY

-

-

-

ILOŚĆ JEDNOSTEK

DOK. TEKSTOWA

104

DOK. KARTOGRAFICZNA

802

SUMA

906

ILOŚĆ PODJEDNOSTEK

1338

1234

2572

ILOŚĆ mb

-

ILOŚĆ SKANÓW

-

-

-

ZAKRES POSIADANEJ DOKUMENTACJI

TEKST: dokumentacja prawna; dokumentacja pomiarowa; dokumentacja geologiczna; ochrona powierzchni; plan ruchu; inne.

KARTOGRAFIA: karty tytułowe; mapy: wyrobisk górniczych, powierzchni, geologiczne; inne.

Archiwum Państwowe w Katowicach, zesp. Kopalnia Węgla Kamiennego „Pstrowski” w Zabrze, sygn. 15/300/0, lata 1961–1994.

RYS HISTORYCZNY

ZAKŁAD GÓRNICZY	Pstrowski		
METODA EKSPLOATACJI	podziemna		
PRZEDSIĘBIORCA	Zakład Wydobywczy Surowców Mineralnych Jadwiga sp. z o.o.		
NAZWA ZŁOŻA			
RODZAJ KOPALINY	węgiel kamienny		
NAZWA TG NAZWA	Rokitnica II		
OG	Rokitnica		
ROZPOCZĘCIE EKSPLOATACJI	–	ZAKOŃCZENIE EKSPLOATACJI	15.09.1999
KONCESJA I WYGASZENIE	dec. 1/96 z dnia 01.03.1996 r. dec. MOŚ z dnia 14.12.2001 r.		

Kopalnia „Jadwiga” („Hedwigswunsch”, „Pstrowski”) prowadziła wydobycie węgla kamiennego w rejonie Zabrze, Bytomia, Gliwic, Rudy Śląskiej i Zbrostawic.

W 1854 r. Carl von Ballestrem sprzedał pola górnicze „Johann August”, „Gute Hedwig” i „Berta Wunsch” Augustowi Borsigowi z Berlina. W 1855 r. syn Augusta Borsiga, Albert, wydzierżawił pole „Hedwigswunsch”. Od 1929 r. kopalnia weszła w skład Borsigwerk A.G. W 1931 r. zakład został przejęty przez spółkę Schering A.G., a rok później – przez Borsig und Kokswerke G.m.b.H. W 1945 r. kopalnia weszła w struktury Zabrzeńskiego ZPW pod nazwą „Jadwiga”. W 1948 r. nadano jej nazwę „Pstrowski”. W 1994 r. podjęto decyzję o likwidacji kopalni, a większość jej obiektów budowlanych została wyburzona. Z majątku likwidowanego zakładu wyłączono Zakład Wydobywczy Surowców Mineralnych „Jadwiga”, który prowadził eksploatację udostępnionych zasobów przez kolejne cztery lata. Od roku 2002 w rejonie Osiedla Młodego Górnika oraz Biskupic w Zabrzu wydobycie prowadzi kopalnia „Siltech”.

Jak ustalił Główny Instytut Górnictwa [2]: „Na obszarze górniczym eksploatowano pokłady: 412, 413, 416, 416/1, 417, 418, 419 (warstwy rudzkie), 501/1, 502, 503, 504, 505/1, 506/1, 507, 508, 509, 510, 620 (warstwy siodłowe), 610/1, 614, 615, 620, 621, 625 (warstwy porębskie), 702, 705, 716, 718 (warstwy jakłowieckie) na głębokościach od ok. 50 do 1220 m” [2].

W 1856 r. rozpoczęto budowę szybu „Luiza” głębokości 125 m. Kolejny szyb „August” miał głębokość 108 m. W 1864 rozpoczęto budowę szybu wydobywczego „Albert”. W latach 70. XIX w. szyby „August” i „Luiza” zostały pogłębione. W 1946 r. szyb „Pułaski” został pogłębiony do poziomu 496 m. W 1947 r. zaczęto prowadzić wydobycie na poziomie 620 m.

Maksymalną wielkość rocznej produkcji kopalnia osiągnęła w 1938 r. Wydobyto wówczas ok. 1,6 mln t węgla.

Bibliografia

1. Frużyński A., *Kopalnie węgla kamiennego w Polsce*, Łódź 2012.
2. Główny Instytut Górnictwa, <http://zapadliska.gig.eu/pl/content/kopalnie>, dostęp z dnia 2.09.2020 r.
3. Jaros J., *Słownik historyczny kopalń węgla na ziemiach polskich*, Katowice 1984.
4. *100 lat kopalni „Pstrowski w Zabrzu-Biskupicach”*, red. J. Broekers i in., Zabrze 1963.